

fremkommet fra 3 menige Medlemmer af dette Thing uden Spor af politiske Hensyn og uden mindste Smag af Politik. Det er et rent Realitetspørgsmaal, og vi haabe, at man vil stemme for det som saadant, idet vi her ved denne Afstemning ville afgjøre, om vi ville som hidtil have den Skjændsel paa os at være det mest brændevinsdriftende Land i Verden, eller vi ville som andre Nationer tage Sagen op og bekæmpe Ordet fra Roden, som det fortjener. Jeg er naturligvis ikke blind for, at Forslaget, som det staar her ganske alene paa Toldloven, hvor vi ere blevne nødte til at sætte det paa Grund af, at Toldloven kommer alene, egentlig staar paa en forfærdt Blads, og at det ser lidt underligt ud. Men det følger af sig selv, at den, der stemmer for dette Forslag, maa eo ipso ogsaa give sin Mening tilkjænde om, at han, naar Brændevinsforslaget kommer for, vil stemme for den forhøiede Brændevinsafgift. Det ligger naturligt i Afstemningen. At Lovforslaget ikke udtrykkeligt i sin Slutningsparagraf bestemmer, at Kompensationen for Afgangen i Toldindtægterne skal tages ved en Brændevinslov, lægger jeg mindre Vægt paa, da Betænkningen paa flere Steder netop henviser til Lovforslaget om Brændevinsafgiften, og der altsaa ikke kan være nogen Tvivl om, at det er Forudsætningen saavel fra Udvalgets som fra Flertallets Side, at der kommer en Forandring i Brændevinsafgiften, enten den nu bliver større eller mindre, at ialtsald Brændevinsloven skal udkomme samtidig med denne Lov. Jeg skal foreløbig indskrænke mig hertil og bede ærede Medlemmer tage Forslaget under alvorlig Overveielse. Det er en alvorlig Samfundsopgave, og den fortjener virkelig en alvorlig Overveielse.

J. Hage: Jeg havde bedet om Ordet under en bestemt Forudsætning, som der var givet mig al mulig Anledning til at tro vilde indtræde, men da denne Forudsætning ikke er indtraadt, frafalder jeg Ordet.

C. Hage: Blandt de Udtalelser, som den høitærede Finantsminister igaar fremførte, skylder jeg at udtale min Anerkjendelse af den, hvorved han erklærede sig at have Sympathi for Tanken om en Tilnærmelse i Toldlovgivningen overfor Sverig og Norge. Den høitærede Minister tilføiede imidlertid, at han vistnok havde et klarere Blik for Vanskelighederne ved denne Sags Gjennemførelse, end man fra anden Side maatte havde; han fremførte i denne Henseende navnlig, at adskillige Artikler, som f. Ex. Brændevin, Sukker o. s. v., der jo

frembringes hertilands, ikke kunde indføres toldfrit i de andre Lande, medmindre man var enig om fra begge Sider at have lige store Afgifter paa disse Varer. Dette er selvfølgelig fuldstændig rigtigt. Naar man vil forsøge at gjennemføre en lignende Mellemrigslov som den, der allerede bestaar mellem Sverig og Norge, maa man fra de Varer, hvis Indførsel mellem Landene er tilladt toldfri, selvfølgelig undtage dem, der have en saadan finantziel Betydning, at man ikke i de forskjellige Lande kan enes om en ensartet Toldsat. Dette er ogsaa stiet i den svenske-norske Mellemrigslov, der for Norges Vedkommende er af 11te April 1874. Der hedder det saaledes: „Norske eller svenske Naturprodukter eller Tilvirkninger skulle ved Indførsel landværts fra det ene Rige til det andet være toldfri med Undtagelse af Sukker og Sukkertilvirkninger, Tobak og Tobakstilvirkninger, Brændevin, alle Slags Malt, Kaffe og Spillekort“, af hvilke den fulde Told skal erlægges; altsaa, netop de Artikler, som den høitærede Minister nævner, have ogsaa de andre Lande i deres Mellemrigslov maattet undtage, og det er selvfølgelig, at vi ogsaa maatte være forberedte derpaa. Men det, at man undtager nogle faa Artikler, som have særlig finantziel Betydning, forhindrer ikke, at der vilde vindes et overordentlig stort Gode med Hensyn til den store Masse af Artikler, hvis Indførsel mellem Landene vilde være fri. Derimod berørte den høitærede Finantsminister Noget, der utvivlsomt maa anses for at være Hovedvanskeligheden — det indrømmer jeg — at det maatte ikke vil være let at tilvejebringe en sliq Overenskomst, uden at ogsaa andre Lande, med hvilke f. Ex. Sverig har Handelstraktater, ville gjøre Fordring paa at blive stillede paa lignende Maade, Dette er et Spørgsmaal, der kun lader sig løse ad Underhandlingernes Vej, og her skal jeg ikke negte, at jeg har faaet det Indtryk, at der har været Veiligheder, hvor der fra den danske Regerings Side havde været Anledning til at forsøge paa at optage det hele Spørgsmaal til Drøftelse. Naar man imidlertid Intet gjør fra vor Side, er det klart, at man heller ikke kan vente at faae Vanskelighederne fjernede. Den Sympathi, som den høitærede Minister erklærede at have for denne Tanke, synes mig derfor at være af en meget platonisk Art, og den bliver ikke mindre platonisk derved, at han udtrykkelig til Slutning erklærede, at man ikke maatte vente, at han til Trods for sin Sympathi vilde gjøre noget praktisk Skridt for at bringe Tanken til Udførelse.